

Bilaga 6

Underlag för äskande av medel från CM 2 för genomförande av prioriteringsstöd för naturvårdsskötsel som gynnar biologisk mångfald

Ett av målen i miljöprogrammet är ”Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem”.

I stadens nyligen beslutade handlingsplan för biologisk mångfald anges fem strategier för att nå det prioriterade målet i miljöprogrammet:

1. Lyft fram prioriterade arter och naturkvaliteter
2. Uppmärksamma biologisk mångfald i stadens processer
3. Genomför ekologiska förstärkningsåtgärder
4. Utveckla kunskap och kommunikation
5. Utveckla verktyg som underlättar samverkan och genomförande.

Den femte strategin innebär att digitala verktyg och underlag för att arbeta med biologisk mångfald utvecklas och tillgängliggörs för alla berörda inom staden, samt att indikatorer som visar tillstånd och trender för stadens biologiska mångfald tas fram. Strategi 5 är nära sammankopplad med övriga strategier i handlingsplanen.

En viktig del i implementeringen av handlingsplanen är att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald (SÅP). Åtgärdsprogrammen ska ge konkreta förslag till åtgärder som gynnar biologisk mångfald. För att genomföra åtgärder och kontinuerlig skötsel krävs verktyg som berörda förvaltningar, särskilt stadsdelsförvaltningarna, kan nyttja för att bidra till att nå målen för biologisk mångfald.

En mycket viktig del i att utveckla den biologiska mångfalden i staden är att sköta naturmarken på ett sätt som gynnar mångfalden. Under 2018-2020 har en prototyp till ett GIS-baserat prioriteringsstöd för skötsel av naturmark tagits fram i ett pilotprojekt för Skärholmens stadsdelsområde. Övriga stadsdelsförvaltningar har också visat intresse för att använda prototypen men det har även framkommit att verktyget behöver tas fram genom central finansiering.

Den information om utförd skötsel som stadsdelarna lägger in i verktyget kommer även att kunna användas både som egen dokumentation och för årlig uppföljning kring skötselåtgärder för att gynna biologisk mångfald. Planen är att verktyget ska kunna utgöra grund för att samla data till en indikator kopplad till miljöprogrammet.

I denna ansökan behandlas medelsförstärkning till arbetet med att ta fram ett stadsövergripande GIS-baserat prioriteringsstöd för naturvårdsskötsel i samband med VP 2021.

Ansökan om medel i samband med VP inför 2021; 0,5 Mkr

Miljöförvaltningen ansöker inom ramen för VP 2021 om tilldelning av 0,5 mkr för 2021 ur Central medelsreserv 2 för det fortsatta arbetet med att genomföra det digitala verktyget prioriteringsstöd för naturvårdsskötsel, fördelat enligt följande:

- Utvidga priestödet i dpMap till att omfatta alla stadsdelar: samverkan mellan samtliga SDF, TK och MF (Kartering, urval och datainläggning)
- Ta fram utbildningsmaterial för priestödet: lathund för arbetsprocess, dokumentation av verktyget samt metodik för uppföljning av naturvårdsskötsel

Bakgrund

Under 2017-18 genomfördes en förstudie i Skärholmen där en GIS-baserad prototyp till kartunderlag för prioritering av naturvårdsskötsel samt uppföljning skapades. Syfte med förstudien var att åstadkomma ett gemensamt verktyg för övergripande uppföljning och samordning av skötsel och prioritering av åtgärder som gynnar den biologiska mångfalden

Bakgrunden till studien var att stadsdelsförvaltningarna uttryckt behov av ett ökat stöd i naturvårdsskötsel från miljöförvaltningen.

I förstudien kring prioriteringsstödet medverkade miljöförvaltningen, trafikkontoret och framför allt Skärholmens stadsdelsförvaltning, men flera andra stadsdelsförvaltningar intervjuades.

Resultatet från förstudien visar att ett prioriteringsverktyg behövs, kan underlätta arbetet för förvaltningarna och är ett viktigt underlag för uppföljning.

Den 30 november 2020 antog kommunfullmäktige handlingsplanen för biologisk mångfald för Stockholms stad. Handlingsplanen anger fem strategier för att nå miljöprogrammets mål "Ett Stockholm med

biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem”. I strategi 5 anges att verktyg som underlättar samverkan och genomförande ska utvecklas.

Som en del i arbetet med att konkretisera och implementera strategierna i handlingsplanen för biologisk mångfald ska även stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald tas fram. Åtgärdsprogrammen kommer att utarbetas i nära samarbete med stadens genomförandeorganisationer. För att förvalta de åtgärder som genomförs och nyttan av dessa, behövs ett lättillgängligt verktyg för prioritering och uppföljning av naturvårdsskötsel för att stödja arbetet med att bibehålla biologisk mångfald över tid.

Nyttan för staden

Nyttorna för staden med ett prioriteringsverktyg är flera.

Prioverktyget kan användas för att bidra till att möta behovet av indikatorer till miljöprogrammets etappmål om skötsel:

Ökat genomförande av förstärkningsåtgärder, ekologisk kompensation och naturvårdsskötsel

Verktyget kan användas av samtliga förvaltningar för att ge en samlad bild av utförda åtgärder över staden. Ett gemensamt verktyg ger även en gemensam plattform för dialog och utbyten kring naturvårdande skötsel stadsdelarna emellan.

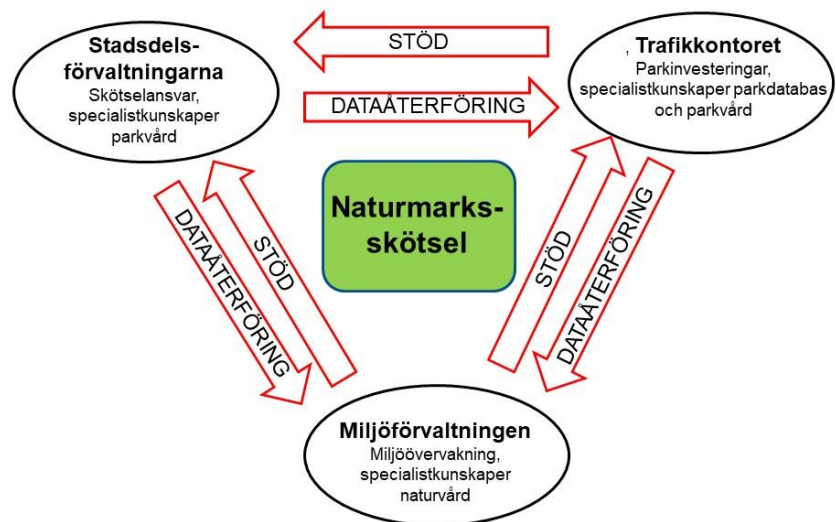
Exempel på åtgärder i miljöprogrammet för att nå etappmålet under programperioden är att ”*Verka för naturvårdsanpassad skötsel i både nyskapade och befintliga naturmiljöer...*” och här kan prioverktyget visa vägen till lämpliga skötselåtgärder.

Sammantaget bedöms priostödet kunna bidra till:

- Systemstöd för genomtänkt, konsekvent och kontinuerlig skötsel av stadens naturvärden
- Prioritering av det allra viktigaste att sköta för att gynna den biologiska mångfalden
- Användbart i budgetplanering för stadsdelarna
- Digitalt underlag i stadens gemensamma kartsystem dpMap – lättillgängligt för alla berörda
- Enkel möjlighet till fortlöpande dokumentation av naturvårdande skötsel – kontinuitet
- Hantera naturvärden över hela staden både inom och utanför skyddade områden

- Stöd för att uppnå liknande arbetssätt i alla stadsdelar för naturmarksskötsel
- Ej personberoende – viktigt vid utbyte av personal, entreprenörer etc.
- Transparens inom staden; lätt för alla berörda att se vad som görs
- Stöd till stadsdelarna för att kommunicera naturmarksskötsel till medborgarna
- Underlag för både uppföljning av skötselinsatser och miljöövervakning
- Användbart i parkinvesteringsprojekt; hur kan en viss plats utnyttjas/förändras?
- Kunskapsunderlag för plan- och exploateringsprocessen

Stöd och dataåterföring

Tidplan

För att säkerställa att miljöprogrammets mål om ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem behövs konkreta insatser. Arbetet är i linje med strategi 5 i handlingsplanen för biologisk mångfald och verktyget kommer även att kunna stödja genomförande av övriga strategier. Att

utveckla och lansera prioriteringsstödet är därför en av de första åtgärder som behöver utföras.

Arbetet med prototypen för Skärholmen har lagt grunden för en vidareutveckling till att omfatta samtliga stadsdelar. Genomförande av vidareutvecklingen planeras kunna utföras 2021 om medel tilldelas.